Europos Parlamentas
2024-2029

Kultūros ir švietimo komitetas

2025/0359(COD)

6.3.2026

NUOMONĖ

Kultūros ir švietimo komiteto

pateikta Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetui ir Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl suderintų dirbtinio intelekto taisyklių įgyvendinimo supaprastinimo iš dalies keičiami Reglamentai (ES) 2024/1689 ir (ES) 2018/1139, (Bendrasis skaitmeninės srities dokumentų rinkinys dėl dirbtinio intelekto)
(COM(2025)0836 – C10-0304/2025 – 2025/0359(COD))

Nuomonės referentė: Emma Rafowicz

PA_Legam

PAKEITIMAI

Kultūros ir švietimo komitetas teikia atsakingiems Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetui ir Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui toliau išdėstytą tekstą:

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl reglamento
2 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(2a) norint veiksmingai įgyvendinti Reglamentą (ES) 2024/1689 reikia, kad dėl koregavimų, atliktų siekiant palengvinti praktinį jo taikymą, nesumažėtų reglamentavimo sistemos aiškumas ir prieinamumas tiems, kurie turi jį taikyti. Visų pirma tais atvejais, kai reglamentas taikomas švietimo, kultūros ir žiniasklaidos srityse, siekiant užtikrinti veiksmingą ir nuoseklų jo taikymą tebėra labai svarbu aiškiai suprasti su DI sistemų naudojimu susijusias pareigas ir apsaugos priemones, ypatingą dėmesį skiriant kultūros ir kūrybos sektorių teisių turėtojams. Todėl priemonėmis, nustatytomis siekiant padėti laiku ir proporcingai laikytis šio reglamento, turėtų būti toliau remiamas jo reikalavimų aiškumas ir prieinamumas, taip prisidedant prie informacija grindžiamo DI sistemų naudojimo ir pasitikėjimo jų diegimu;

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl reglamento
3 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(3) todėl, siekiant spręsti atitinkamas įgyvendinimo problemas, reikalingi tiksliniai Reglamento (ES) 2024/1689 daliniai pakeitimai, atsižvelgiant į faktinį	(3) todėl, siekiant spręsti atitinkamas įgyvendinimo problemas, reikalingi tiksliniai Reglamento (ES) 2024/1689 daliniai pakeitimai, atsižvelgiant į faktinį

aktualių taisyklių taikymą;	aktualių taisyklių taikymą. ***Kadangi DI sistemos vis dažniau naudojamos švietimo ir kultūros bei kūrybos sektoriuose, jas diegiant gali kilti konkrečių klausimų, susijusių su mokymosi procesais, kultūros raiška ir žiniasklaidos pliuralizmu. Todėl taikant šį reglamentą ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas šiems sektoriams, siekiant remti informacija grindžiamą DI naudojimą ir išlaikyti pasitikėjimą jo diegimu. Švietimo srityje tam konkrečiai reikalingos apsaugos priemonės, kuriomis būtų užtikrinta, kad diegiant DI sistemas būtų išsaugotas pedagoginis savarankiškumas, užtikrinti aukšti besimokančiųjų duomenų privatumo standartai ir užkirstas kelias priklausomybei nuo nuosavybinių ekosistemų (susaistymui su pardavėju);***

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl reglamento
5 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(5) Reglamento (ES) 2024/1689 4 straipsnyje šiuo metu yra nustatyta pareiga visiems DI sistemų tiekėjams ir diegėjams užtikrinti jų darbuotojų raštingumą DI srityje. Raštingumo DI srityje plėtojimas, pradedant nuo išsilavinimo bei mokymo ir tęsiant mokymusi visą gyvenimą, yra labai svarbus, kad tiekėjai, diegėjai ir asmenys, kuriems daromas poveikis, žinotų reikiamas sąvokas ir galėtų priimti informacija pagrįstus sprendimus dėl DI sistemų diegimo. Tačiau patirtis, kuria pasidalijo suinteresuotieji subjektai, rodo, kad nėra vieno visų rūšių tiekėjams ir diegėjams tinkamo sprendimo skatinant raštingumą DI srityje, todėl tokia horizontalioji pareiga nėra veiksminga siekiant šia nuostata nustatyto tikslo. Be to, duomenys rodo, kad tokios pareigos nustatymas sukuria papildomą	***Išbraukta.***

reglamentavimo naštą, visų pirma mažesnėms įmonėms, o juk raštingumas DI srityje turėtų būti strateginis prioritetas, nepriklausomai nuo reguliavimo įpareigojimų ir galimų sankcijų. Atsižvelgiant šiuos faktus, Reglamento (ES) 2024/1689 4 straipsnį reikėtų iš dalies pakeisti, reikalaujant, kad valstybės narės ir Komisija, nedarant poveikio jų atitinkamai kompetencijai, atskirai, kartu ir bendradarbiaudamos su svarbiais suinteresuotaisiais subjektais skatintų tiekėjus ir diegėjus užtikrinti savo darbuotojų ir kitų asmenų, dirbančių DI sistemų veikimo ir naudojimo jų vardu srityje, pakankamą DI raštingumo lygį, be kita ko, siūlyti mokymo galimybių, teikti informacinių išteklių ir sudaryti sąlygas keistis gerąja praktika ir imtis kitų teisiškai neprivalomų iniciatyvų. Europos dirbtinio intelekto valdyba (toliau – Valdyba) užtikrins nuolatinį Komisijos ir valstybių narių keitimąsi informacija šia tema, o DI taikymo aljansas sudarys sąlygas diskusijoms su platesne bendruomene. Šiuo daliniu pakeitimu nedaromas poveikis platesnio masto priemonėms, kurių imasi Komisija ir valstybės narės, siekdamos skatinti plačiosios visuomenės, įskaitant besimokančius asmenis, studentus ir įvairaus amžiaus piliečius, raštingumą ir kompetencijas DI srityje, visų pirma pasitelkiant švietimo ir mokymo sistemas;

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl reglamento
5 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(5a) raštingumo DI srityje skatinimas atlieka svarbų vaidmenį padedant piliečiams suprasti DI ir jo poveikį visuomenei, įskaitant informuotumą apie su DI susijusias galimybes ir riziką, visų pirma gebėjimą atpažinti algoritminį

	šališkumą, diskriminaciją ir dezinformacijos stiprinimą bei kovoti su jais, taip prisidedant prie jo demokratinio valdymo ir viešosios priežiūros. Praktiškai toks supratimas skatinamas švietimo, mokymo, įgūdžių įgijimo ir perkvalifikavimo programomis, taip pat kultūros, gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis ir visuomenės informuotumo didinimo iniciatyvomis. Šios platesnės iniciatyvos papildo DI sistemų tiekėjų ir diegėjų organizacines raštingumo DI srityje priemones, skirtas jų darbuotojams ir kitiems jų vardu veikiantiems asmenims. Todėl, kalbant apie raštingumo DI srityje propagavimą, valstybės narės turėtų būti skatinamos įtraukti švietimo paslaugų teikėjus, kultūros įstaigas, žiniasklaidos organizacijas ir pilietinės visuomenės subjektus, siekiant užtikrinti, kad raštingumo DI srityje iniciatyvos būtų prieinamos, įtraukios ir pritaikytos įvairiai auditorijai ir amžiaus grupėms;

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl reglamento
5 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(5b) raštingumas DI srityje kartu su žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumu ir skaitmeniniu raštingumu yra ypač svarbūs vaikams ir jaunimui, kurie dažnai nuo mažens susiduria su DI sistemomis, nepakankamai žinodami apie šališkumą, netikslumus ar klaidinančius rezultatus, taip pat apie poveikį, kurį tokios sistemos gali turėti pasitikėjimui informacija, privatumui ir nuomonių bei elgesio formavimui. Šių raštingumo tipų skatinimo priemonėmis turėtų būti remiamas kritinis mąstymas, skaitmeninis savarankiškumas ir informacija grindžiamas sprendimų priėmimas ir jos turėtų būti pritaikytos skirtingoms

amžiaus grupėms ir mokymosi kontekstams;

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl reglamento
5 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(5c) dirbtinis intelektas vis dažniau naudojamas vaikų ir jaunimo naudojamoje skaitmeninėje aplinkoje, įskaitant švietimo, socialinės žiniasklaidos, internetinių žaidimų ir kultūros bei kūrybos platformas. Todėl Reglamentas (ES) 2024/1689 turėtų būti taikomas atsižvelgiant į tai, kaip vaikai ir jaunimas sąveikauja su DI sistemomis, ir į jų konkretų apsaugos ir pagal amžių pritaikytos informacijos poreikį;

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl reglamento
6 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(6a) DI sistemos, kuriomis keičiami, manipuliuojami ar dirbtinai kuriami vaizdai ar vaizdo įrašai, kuriuose vaizduojami fiziniai asmenys, atliekantys atvirus seksualinius veiksmus, rodomos jų intymios kūno dalys arba be sutikimo apnuoginamas asmuo, daro žalą nukentėjusiesiems ir pažeidžia pagrindines teises į orumą ir privatumą. Pastarojo meto pokyčiai parodė, kad tam tikra DI praktika yra nesuderinama su Sąjungos pagrindinių teisių sistema. Moterų apnuoginimas, manipuliavimas intymiais vaizdais ir seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos generavimas yra akivaizdūs pagrindinių teisių ir Sąjungos teisės pažeidimai. Tačiau vis dar esama didelio teisinio

	netikrumo dėl to, ar DI grindžiamos su nuogumu susijusios taikomosios programos patenka į Reglamento (ES) 2024/1689 5 straipsniu draudžiamos DI praktikos taikymo sritį. To reglamento 112 straipsniu Komisija įpareigojama kasmet įvertinti, ar reikia iš dalies pakeisti 5 straipsnyje nustatytą draudžiamos praktikos sąrašą ir III priede išdėstytą sąrašą, ir to vertinimo išvadas pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai. Komisija nesugebėjo iki nustatyto termino atlikti ankstesnio laikotarpio vertinimo. Dėl šios priežasties atrodo tinkama nurodyti, kad pagal 5 straipsnį draudžiama praktika apima DI sistemos, kuri gali generuoti arba manipuliuoti asmenų seksualizuotus garso įrašus, vaizdus ir vaizdo įrašus, taip sudarant palankesnes sąlygas dalytis intymia ar manipuliuota medžiaga be sutikimo, kaip apibrėžta Direktyvoje (ES) 2024/1385, pateikimą rinkai, pradėjimą naudoti arba naudojimą;

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl reglamento
9 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(9) siekiant supaprastinti reikalavimų laikymąsi ir sumažinti susijusias išlaidas, neturėtų būti reikalaujama, kad DI sistemų tiekėjai registruotų Reglamento (ES) 2024/1689 6 straipsnio 3 dalyje nurodytas DI sistemas ES duomenų bazėje pagal to reglamento 49 straipsnio 2 dalį. Atsižvelgiant į tai, kad tam tikromis sąlygomis tokios sistemos nelaikomos didelės rizikos sistemomis, kai jos nekelia didelės rizikos, susijusios su žala fizinių asmenų sveikatai, saugai ar pagrindinėms teisėms, registracijos reikalavimų nustatymas būtų neproporcinga reglamentavimo našta. Vis dėlto tiekėjas, manantis, kad DI sistema patenka į 6	***Išbraukta.***

straipsnio 3 dalies taikymo sritį, ir toliau privalo dokumentuoti tos sistemos vertinimą prieš pateikdamas ją rinkai arba jos naudojimo pradžią. Tokio vertinimo gali paprašyti nacionalinės kompetentingos institucijos;

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl reglamento
11 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(11a) išplečiant galimybes atlikti bandymus realiomis sąlygomis gali būti remiamos inovacijos, tačiau dėl to pažeidžiamos grupės neturėtų tapti numatytąja tiriamąja populiacija. Kai bandymai realiomis sąlygomis apima DI sistemas, skirtas naudoti švietimo ir profesinio mokymo srityje, arba atliekami aplinkoje, kurioje gali būti daromas poveikis nepilnamečiams, bandymo realiomis sąlygomis plane turėtų būti nustatytos konkrečiai tai aplinkai būdingos apsaugos priemonės, įskaitant aiškią informaciją paveiktiems asmenims ir prasmingą diegėjų, pvz., mokyklų ir kitų už tą aplinką atsakingų viešojo intereso organizacijų, dalyvavimą;

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl reglamento
20 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(20) siekiant generatyvinių DI sistemų tiekėjams, kuriems taikomos Reglamento (ES) 2024/1689 50 straipsnio 2 dalyje nustatytos žymėjimo pareigos, suteikti pakankamai laiko per pagrįstą laikotarpį pritaikyti savo praktiką nesutrikdant rinkos, tikslinga nustatyti 6 mėnesių pereinamąjį laikotarpį tiekėjams, kurie	***Išbraukta.***

savo sistemas rinkai jau pateikė iki 2026 m. rugpjūčio 2 d.;

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl reglamento
21 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(21) siekiant didelės rizikos DI sistemų tiekėjams suteikti pakankamai laiko ir paaiškinti taisykles, taikytinas DI sistemoms, kurios jau buvo pateiktos rinkai arba pradėtos naudoti prieš pradedant taikyti atitinkamas Reglamento (ES) 2024/1689 nuostatas, tikslinga paaiškinti lengvatinio laikotarpio taikymą pagal to reglamento 111 straipsnio 2 dalį. 111 straipsnio 2 dalies tikslais lengvatinis laikotarpis turėtų būti taikomas rinkai jau pateiktų DI sistemų tipui ir modeliui. Tai reiškia, kad jei bent vienas atskiras didelės rizikos DI sistemos vienetas buvo teisėtai pateiktas rinkai arba pradėtas naudoti iki 111 straipsnio 2 dalyje nurodytos datos, kitiems atskiriems to paties tipo ir modelio didelės rizikos DI sistemos vienetams taikomas 111 straipsnio 2 dalyje numatytas lengvatinis laikotarpis ir todėl jie gali būti toliau pateikiami rinkai, tiekiami arba pradedami naudoti Sąjungos rinkoje netaikant jokių papildomų pareigų, reikalavimų ar papildomo sertifikavimo poreikio, kol tos didelės rizikos DI sistemos projektas lieka nepakitęs. Lengvatinio laikotarpio taikymo pagal 111 straipsnio 2 dalį tikslais lemiamas veiksnys yra data, kurią pirmasis to tipo ir modelio didelės rizikos DI sistemos vienetas buvo pateiktas rinkai arba pradėtas naudoti Sąjungos rinkoje pirmą kartą. Padarius bet kokį reikšmingą tos DI sistemos projekto pakeitimą po 111 straipsnio 2 dalyje nurodytos datos, tiekėjas privalėtų visapusiškai laikytis visų atitinkamų šio reglamento nuostatų, taikomų didelės rizikos DI sistemoms,	***Išbraukta.***

įskaitant atitikties vertinimo reikalavimus;

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl reglamento
22 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(22) Reglamento (ES) 2024/1689 113 straipsnyje nustatytos to reglamento įsigaliojimo ir taikymo datos, visų pirma jo bendra taikymo pradžios data, kuri yra 2026 m. rugpjūčio 2 d. Apie Reglamento (ES) 2024/1689 III skyriaus 1, 2 ir 3 skirsniuose nustatytas pareigas, susijusias su didelės rizikos DI sistemomis, pasakytina, kad dėl vėluojančio standartų, bendrųjų specifikacijų ir alternatyvių gairių prieinamumo ir vėluojančio nacionalinių kompetentingų institucijų įsteigimo atsiranda problemų, dėl kurių kyla pavojus veiksmingam tų pareigų taikymui ir gali gerokai padidėti įgyvendinimo išlaidos tiek, kad nebūtų galima pateisinti jų pradinės taikymo pradžios datos, t. y. 2026 m. rugpjūčio 2 d., palikimo. Remiantis patirtimi, tikslinga nustatyti mechanizmą, kuriuo taikymo pradžia būtų susieta su prieinamomis priemonėmis, kuriomis padedama laikytis III skyriaus reikalavimų, galimai įskaitant darniuosius standartus, bendrąsias specifikacijas ir Komisijos gaires. Jį turėtų patvirtinti Komisija sprendimu, po kurio didelės rizikos DI sistemoms taikomos taisyklės turėtų būti pradėtos taikyti po 6 mėnesiams DI sistemoms, kurios priskiriamos didelės rizikos sistemų kategorijai pagal 6 straipsnio 2 dalį ir III priedą, ir po 12 mėnesių DI sistemoms, kurios priskiriamos didelės rizikos sistemų kategorijai pagal Reglamento (ES) 2024/1689 6 straipsnio 1 dalį ir I priedą. Tačiau DI sistemų, kurios pagal to**	***Išbraukta.***

reglamento 6 straipsnio 2 dalį ir III priedą priskiriamos didelės rizikos sistemų kategorijai, atveju šis lankstumas turėtų galioti tik iki 2027 m. gruodžio 2 d., o DI sistemų, kurios pagal to reglamento 6 straipsnio 1 dalį ir I priedą priskiriamos didelės rizikos sistemų kategorijai, atveju – iki 2028 m. rugpjūčio 2 d., kai tos taisyklės turėtų būti pradėtos taikyti bet kuriuo atveju. Skirtumas tarp taisyklių, susijusių su DI sistemomis, kurios priskiriamos didelės rizikos sistemų kategorijai pagal to reglamento 6 straipsnio 2 dalį ir III priedą ir pagal 6 straipsnio 1 dalį ir I priedą, taikymo pradžios atitinka Reglamente (ES) 2024/1689 numatytų pradinių taikymo pradžios datų skirtumą ir juo siekiama suteikti pakankamai laiko atitinkamoms pareigoms pritaikyti ir įgyvendinti;

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl reglamento
23 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(23) atsižvelgiant į tikslą sumažinti įgyvendinimo sunkumus piliečiams, įmonėms ir viešojo administravimo institucijoms, labai svarbu, kad suderintos tam tikrų taisyklių įgyvendinimo sąlygos būtų priimamos tik tais atvejais, kai tai tikrai būtina. Tam tikslinga panaikinti tam tikrus Komisijai suteiktus įgaliojimus įgyvendinimo aktais priimti tokias suderintas sąlygas tais atvejais, kai tos sąlygos netenkinamos. Todėl Reglamentas (ES) 2024/1689 turėtų būti iš dalies pakeistas, kad būtų panaikinti jo 50 straipsnio 7 dalimi, 56 straipsnio 6 dalimi ir 72 straipsnio 3 dalimi Komisijai suteikti įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus. Be to, panaikinus įgaliojimą priimti suderintą stebėsenos po pateikimo rinkai plano	(23) atsižvelgiant į tikslą sumažinti įgyvendinimo sunkumus piliečiams, įmonėms ir viešojo administravimo institucijoms, labai svarbu, kad suderintos tam tikrų taisyklių įgyvendinimo sąlygos būtų priimamos tik tais atvejais, kai tai tikrai būtina. Tam tikslinga panaikinti tam tikrus Komisijai suteiktus įgaliojimus įgyvendinimo aktais priimti tokias suderintas sąlygas tais atvejais, kai tos sąlygos netenkinamos. Todėl Reglamentas (ES) 2024/1689 turėtų būti iš dalies pakeistas, kad būtų panaikinti jo 50 straipsnio 7 dalimi, 56 straipsnio 6 dalimi ir 72 straipsnio 3 dalimi Komisijai suteikti įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus. Be to, panaikinus įgaliojimą priimti suderintą stebėsenos po pateikimo rinkai

šabloną, nustatytą Reglamento (ES) 2024/1689 72 straipsnio 3 dalyje, didelės rizikos DI sistemų tiekėjams bus suteikta daugiau lankstumo įdiegti jų organizacijai pritaikytą stebėsenos po pateikimo rinkai sistemą. Taip pat pripažįstant, kad reikia daugiau aiškumo dėl to, kaip didelės rizikos DI sistemų tiekėjai turi laikytis reikalavimų, Komisija turėtų būti įpareigota paskelbti gaires;	plano šabloną, nustatytą Reglamento (ES) 2024/1689 72 straipsnio 3 dalyje, didelės rizikos DI sistemų tiekėjams bus suteikta daugiau lankstumo įdiegti jų organizacijai pritaikytą stebėsenos po pateikimo rinkai sistemą. Taip pat pripažįstant, kad reikia daugiau aiškumo dėl to, kaip didelės rizikos DI sistemų tiekėjai turi laikytis reikalavimų, Komisija turėtų būti įpareigota paskelbti gaires. ***Atsižvelgiant į tai, praktikos kodeksuose, kuriuos DI tarnyba skatina pagal 50 straipsnio 7 dalį, kai aktualu, turėtų būti pateikiamos gairės, kaip užtikrinti tinkamą naudotojų informavimą ir informuotumą, be kita ko, tais atvejais, kai laikoma, kad DI sistemos kelia mažesnę riziką, visų pirma kai jos naudojamos švietimo ir mokymo, žiniasklaidos ir informacinių paslaugų, kultūrinės ir kūrybinės veiklos arba viešųjų paslaugų teikimo srityse;***

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 1 dalies 4 punktas
Reglamentas (ES) 2024/1689
4 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
4) 4 straipsnis pakeičiamas taip:	***Išbraukta.***
„4 straipsnis	
Raštingumas DI srityje	
Komisija ir valstybės narės skatina DI sistemų tiekėjus ir diegėjus imtis priemonių užtikrinti savo darbuotojų ir kitų asmenų, dirbančių DI sistemų veikimo ir naudojimo jų vardu srityje, pakankamą raštingumo DI srityje lygį, atsižvelgdami į jų technines žinias, patirtį, išsilavinimo bei pasirengimo lygį ir kontekstą, kuriame tos DI sistemos numatomos naudoti, ir atsižvelgdami į asmenis ar asmenų grupes, kurių	

atžvilgiu tos DI sistemos numatomos naudoti.“;

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 1 dalies 5 punktas
Reglamentas (ES) 2024/1689
4a straipsnio 1 dalies f a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	fa) žiniasklaidos ekosistemoje naudojamų didelės rizikos DI sistemų tiekėjai, siekdami vienintelio tikslo – aptikti ir mažinti algoritminį šališkumą, kuris gali turėti įtakos žiniasklaidos pliuralizmui ir informacijos įvairovei, – išimtinėmis ir griežtai ribotomis aplinkybėmis gali tvarkyti specialių kategorijų asmens duomenis, jeigu:
	i) toks tvarkymas yra tikrai būtinas ir jo negalima veiksmingai atlikti naudojant anonimizuotus, agreguotus ar sintetinius duomenis;
	ii) tvarkymo apimtis, trukmė ir prieiga yra ribotos ir dėl jo negali būti nustatyta atskirų naudotojų tapatybė, jie negali būti profiliuojami ar kategorizuojami;
	iii) nedaroma jokių išvadų dėl fizinių asmenų politinių pažiūrų, religinių įsitikinimų ar kitų saugomų savybių;
	iv) pagal Sąjungos duomenų apsaugos teisę įgyvendinamos tinkamos techninės ir organizacinės priemonės konfidencialumui, saugumui ir atskaitomybei užtikrinti;
	v) aptikus šališkumą ir jį sumažinus, asmens duomenys nepagrįstai nedelsiant ištrinami;
	vi) naudotojai aiškiai ir prieinamu būdu informuojami, kad išimtinėmis aplinkybėmis siekiant vienintelio tikslo – aptikti ir mažinti algoritminį šališkumą – jų asmens duomenys gali būti tvarkomi, ir

	jiems pateikiama informacija apie tokio duomenų tvarkymo apimtį, taikomas apsaugos priemones ir teises.

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 1 dalies 5 punktas
Reglamentas (ES) 2024/1689
4a straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	2a. Aiškiai draudžiama rinkti, tvarkyti ar kitaip naudoti vaikų asmens duomenis.

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 1 dalies 5 a punktas (naujas)
Reglamentas (ES) 2024/1689
5 straipsnio 1 dalies h a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	5a) 5 straipsnio 1 dalis papildoma šiuo punktu:
	„ha) pateikti rinkai, pradėti naudoti arba naudoti DI sistemą, kuria galima keisti, atlikusi manipuliacijas gauti arba generuoti vaizdus ar vaizdo įrašus, kuriuose vaizduojami asmens akivaizdžiai seksualinio pobūdžio veiksmai arba jo intymios kūno dalys arba tas asmuo apnuoginamas, ir kuri gali sudaryti palankesnes sąlygas dalytis intymia arba manipuliuota medžiaga be asmens sutikimo, kaip apibrėžta Direktyvos 2024/1385 5 straipsnyje[1a].
	[1a] 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1385 dėl kovos su smurtu prieš moteris ir smurtu artimoje aplinkoje (OL L, 2024/1385, 2024 5 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj)

.“

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 1 dalies 6 punktas
Reglamentas (ES) 2024/1689
6 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
6) 6 straipsnio 4 dalis pakeičiama taip:	***Išbraukta.***
„4. Tiekėjas, manantis, kad III priede nurodyta DI sistema nėra didelės rizikos sistema, dokumentuoja tos sistemos vertinimą prieš pateikdamas ją rinkai arba pradėdamas ją naudoti. Nacionalinėms kompetentingoms institucijoms paprašius tiekėjas pateikia vertinimo dokumentus.“;	

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 1 dalies 14 punktas
Reglamentas (ES) 2024/1689
49 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
14) 49 straipsnio 2 dalis išbraukiama;	***Išbraukta.***

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 1 dalies 15 punktas
Reglamentas (ES) 2024/1689
50 straipsnio 7 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
7. DI tarnyba skatina ir palengvina praktikos kodeksų rengimą Sąjungos	7. DI tarnyba skatina ir palengvina praktikos kodeksų rengimą Sąjungos

lygmeniu, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos veiksmingai įgyvendinti pareigas, susijusias su turinio, kuris yra sugeneruotas dirbtinai arba manipuliuojant, aptikimu, žymėjimu ir ženklinimu. ***56 straipsnio 6 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta tvarka*** Komisija gali ***įvertinti, ar tų praktikos kodeksų laikymasis yra tinkamas siekiant užtikrinti***, ***kad būtų laikomasi 2*** dalyje nustatytos ***pareigos***. Jei Komisija mano, kad kodeksas nėra tinkama priemonė, ji gali priimti įgyvendinimo aktą, kuriame būtų išsamiai nustatytos bendros tų pareigų vykdymo taisyklės, laikantis 98 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.	lygmeniu, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos veiksmingai įgyvendinti pareigas, susijusias su turinio, kuris yra sugeneruotas dirbtinai arba manipuliuojant, aptikimu, žymėjimu ir ženklinimu. Komisija gali ***priimti įgyvendinimo aktus, kuriais tie praktikos kodeksai būtų patvirtinti***, ***laikantis 56 straipsnio 6*** dalyje nustatytos ***tvarkos***. Jei Komisija mano, kad kodeksas nėra tinkama priemonė, ji gali priimti įgyvendinimo aktą, kuriame būtų išsamiai nustatytos bendros tų pareigų vykdymo taisyklės, laikantis 98 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. ***Tuose praktikos kodeksuose, kai aktualu, aptariama, kaip galima proporcingai užtikrinti tinkamą naudotojų informavimą ir informuotumą, be kita ko, tais atvejais, kai laikoma, kad DI sistemos kelia mažesnę riziką, visų pirma kai jos naudojamos švietimo ir mokymo, žiniasklaidos ir informacinių paslaugų, kultūrinės ir kūrybinės veiklos arba viešųjų paslaugų teikimo srityse.***

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 1 dalies 16 punktas
Reglamentas (ES) 2024/1689
56 straipsnio 6 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
6. ***Komisija*** ir Valdyba reguliariai stebi ir vertina, kaip dalyvaujantys subjektai siekia praktikos kodeksų tikslų ir kaip jie prisideda prie tinkamo šio reglamento taikymo. ***Komisija***, visapusiškai ***atsižvelgdama*** į Valdybos nuomonę, įvertina, ar praktikos kodeksai apima 53 ir 55 straipsniuose numatytas pareigas, ir reguliariai stebi bei vertina, kaip įgyvendinami jų tikslai. ***Komisija*** paskelbia savo praktikos kodeksų tinkamumo vertinimus.	6. ***DI tarnyba*** ir Valdyba reguliariai stebi ir vertina, kaip dalyvaujantys subjektai siekia praktikos kodeksų tikslų ir kaip jie prisideda prie tinkamo šio reglamento taikymo. ***DI tarnyba ir Valdyba***, visapusiškai AI į Valdybos nuomonę, įvertina, ar praktikos kodeksai apima 53 ir 55 straipsniuose numatytas pareigas, ir reguliariai stebi bei vertina, kaip įgyvendinami jų tikslai. ***Jos*** paskelbia savo praktikos kodeksų tinkamumo vertinimus.

Pagrindimas

Šiuo pakeitimu siekiama užtikrinti, kad praktikos kodeksų tinkamumo stebėsena, vertinimas ir paskelbimas visiškai atitiktų šiame reglamente nustatytą valdymo tvarką. Patikėjus šias pareigas DI tarnybai ir Valdybai, priežiūrą atlieka įstaigos, specialiai įgaliotos vykdyti techninę priežiūrą. Be to, siekiant išlaikyti tinkamą institucinę pusiausvyrą, būtina grąžinti Valdybai šį vaidmenį.

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 1 dalies 23 punktas
Reglamentas (ES) 2024/1689
70 straipsnio 8 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
8. Nacionalinės kompetentingos institucijos gali teikti gaires ir patarimus dėl šio reglamento įgyvendinimo, visų pirma MVKĮ ir MVĮ, įskaitant startuolius, atitinkamai atsižvelgdamos į Valdybos ir Komisijos gaires ir patarimus. Kai nacionalinės kompetentingos institucijos ketina DI sistemos atžvilgiu pateikti gairių ir patarimų srityse, kurioms taikoma kiti Sąjungos teisės aktai, atitinkamai pagal tuos Sąjungos teisės aktus konsultuojamasi su nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis.	8. Nacionalinės kompetentingos institucijos gali teikti gaires ir patarimus dėl šio reglamento įgyvendinimo, visų pirma MVKĮ ir MVĮ, įskaitant startuolius, ***ir, kai aktualu, viešojo sektoriaus diegėjams, įskaitant vietos valdžios institucijas ir valstybės finansuojamas švietimo, mokymo ir kultūros įstaigas,*** atitinkamai atsižvelgdamos į Valdybos ir Komisijos gaires ir patarimus. Kai nacionalinės kompetentingos institucijos ketina DI sistemos atžvilgiu pateikti gairių ir patarimų srityse, kurioms taikoma kiti Sąjungos teisės aktai, ***įskaitant duomenų apsaugą, vartotojų apsaugą ir audiovizualinės žiniasklaidos paslaugas,*** atitinkamai pagal tuos Sąjungos teisės aktus konsultuojamasi su nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis.

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 1 dalies 24 punktas
Reglamentas (ES) 2024/1689
72 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
3. Stebėsenos po pateikimo rinkai	3. Stebėsenos po pateikimo rinkai

sistema grindžiama stebėsenos po pateikimo rinkai planu. Stebėsenos po pateikimo rinkai planas yra vienas iš IV priede nurodytų techninių dokumentų. Komisija priima stebėsenos po pateikimo rinkai plano gaires.	sistema grindžiama stebėsenos po pateikimo rinkai planu. Stebėsenos po pateikimo rinkai planas yra vienas iš IV priede nurodytų techninių dokumentų. Komisija priima stebėsenos po pateikimo rinkai plano gaires***, įskaitant praktinius pavyzdžius, susijusius su didelės rizikos DI sistemomis, naudojamomis švietimo ir profesinio mokymo bei kitose viešosiose paslaugose, ir gaires dėl stebėsenos rodiklių, kurie gali rodyti, kad esama neigiamo poveikio pagrindinėms teisėms, įskaitant diskriminacinius rezultatus***.

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 1 dalies 27 punktas
Reglamentas (ES) 2024/1689
95 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
4. DI tarnyba ir valstybės narės, skatindamos ir padėdamos rengti elgesio kodeksus, atsižvelgia į konkrečius MVKĮ ir MVĮ, įskaitant startuolius, interesus ir poreikius.	4. DI tarnyba ir valstybės narės, skatindamos ir padėdamos rengti elgesio kodeksus, atsižvelgia į konkrečius MVKĮ ir MVĮ, įskaitant startuolius, interesus ir poreikius***, taip pat į vietos valdžios institucijų ir viešojo intereso organizacijų, įskaitant švietimo, mokymo ir kultūros įstaigas, veiklos poreikius, kai tikimasi, kad jos naudosis tokiais kodeksais arba gaus iš jų naudos***.

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 1 dalies 28 punktas
Reglamentas (ES) 2024/1689
96 straipsnio 1 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
„Priimdama tokias gaires, Komisija ypač daug dėmesio skiria MVKĮ ir MVĮ, įskaitant startuolius, vietos valdžios institucijų ir sektorių, kuriems šio	„Priimdama tokias gaires, Komisija ypač daug dėmesio skiria MVKĮ ir MVĮ, įskaitant startuolius, vietos valdžios institucijų ir sektorių, kuriems šio

reglamento poveikis yra labiausiai tikėtinas, poreikiams.	reglamento poveikis yra labiausiai tikėtinas***, įskaitant švietimą ir profesinį mokymą, kultūrinę ir kūrybinę veiklą bei žiniasklaidą ir informacijos paslaugas***, poreikiams.

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 1 dalies 30 punkto a papunktis
Reglamentas (ES) 2024/1689
111 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
2. Nedarant poveikio 5 straipsnio taikymui, kaip nurodyta 113 straipsnio 3 dalies trečios pastraipos a punkte, didelės rizikos DI sistemų, kurios nėra šio straipsnio 1 dalyje nurodytos sistemos ir kurios buvo pateiktos rinkai arba pradėtos naudoti iki III skyriaus ir 113 straipsnyje nurodytų atitinkamų pareigų taikymo pradžios datos, ***operatoriams*** šis reglamentas taikomas tik tuo atveju, jei nuo tos dienos tų sistemų konstrukcijos reikšmingai pasikeitė. Bet kuriuo atveju didelės rizikos DI sistemų, kurias ketina naudoti valdžios institucijos, tiekėjai ir diegėjai imasi būtinų veiksmų, kad laikytųsi šiame reglamente nustatytų reikalavimų ir pareigų, ne vėliau kaip 2030 m. rugpjūčio 2 d.	2. Nedarant poveikio 5 straipsnio taikymui, kaip nurodyta 113 straipsnio 3 dalies trečios pastraipos a punkte, didelės rizikos DI sistemų, kurios nėra šio straipsnio 1 dalyje nurodytos sistemos ir kurios buvo pateiktos rinkai arba pradėtos naudoti iki III skyriaus ir 113 straipsnyje nurodytų atitinkamų pareigų taikymo pradžios datos, ***diegėjams ir tiekėjams*** šis reglamentas taikomas tik tuo atveju, jei nuo tos dienos tų sistemų konstrukcijos reikšmingai pasikeitė. Bet kuriuo atveju didelės rizikos DI sistemų, kurias ketina naudoti valdžios institucijos, tiekėjai ir diegėjai imasi būtinų veiksmų, kad laikytųsi šiame reglamente nustatytų reikalavimų ir pareigų, ne vėliau kaip 2030 m. rugpjūčio 2 d.

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 1 dalies 30 punkto b papunktis
Reglamentas (ES) 2024/1689
111 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
b) pridedama 4 dalis:	***Išbraukta.***

„4. DI sistemų, įskaitant bendrosios paskirties DI sistemas, kuriomis sugeneruojamas sintetinis judamo ar nejudamo vaizdo arba garso ar tekstinis turinys, kurios rinkai buvo pateiktos iki 2026 m. rugpjūčio 2 d., tiekėjai ne vėliau kaip 2027 m. vasario 2 d. imasi būtinų veiksmų, kad būtų laikomasi 50 straipsnio 2 dalies reikalavimų.

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 1 dalies 31 punktas
Reglamentas (ES) 2024/1689
113 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
31) 113 straipsnis iš dalies keičiamas taip:	***Išbraukta.***
a) trečioje pastraipoje pridedamas d punktas:	
„d) III skyriaus 1, 2 ir 3 skirsniai taikomi Komisijai priėmus sprendimą, kuriuo patvirtinama, kad yra prieinamos tinkamos priemonės, kuriomis užtikrinamas III skyriaus reikalavimų laikymasis, nuo šių datų:	
i) praėjus 6 mėnesiams nuo to sprendimo priėmimo, kiek tai susiję su DI sistemomis, priskiriamomis didelės rizikos sistemų kategorijai pagal 6 straipsnio 2 dalį ir III priedą, ir	
ii) praėjus 12 mėnesių nuo to sprendimo priėmimo, kiek tai susiję su DI sistemomis, priskiriamomis didelės rizikos sistemų kategorijai pagal 6 straipsnio 1 dalį ir I priedą.	
Jei 1 pastraipoje nurodytas sprendimas nepriimamas arba jei toliau nurodytos datos yra ankstesnės už datas po to sprendimo priėmimo, taikomi III skyriaus 1, 2 ir 3 skirsniai:	
i) 2027 m. gruodžio 2 d., kiek tai susiję su	

DI sistemomis, priskiriamomis didelės rizikos sistemų kategorijai pagal 6 straipsnio 2 dalį ir III priedą, ir

ii) 2028 m. rugpjūčio 2 d., kiek tai susiję su DI sistemomis, priskiriamomis didelės rizikos sistemų kategorijai pagal 6 straipsnio 1 dalį ir I priedą.“;

b) trečioje pastraipoje pridedamas e punktas:

„e) 102–110 straipsniai taikomi nuo [šio reglamento taikymo pradžios data].“;

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 1 dalies 32 punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
32) VIII priedo B skirsnis išbraukiamas;	***Išbraukta.***

PRIEDAS. GAUTOS INFORMACIJOS DEKLARACIJA

Nuomonės referentė, prisiimdama visą atsakomybę, pareiškia, kad į savo nuomonę neįtraukė jokios interesų grupių atstovų, kuriems taikomas Tarpinstitucinis susitarimas dėl privalomo skaidrumo registro[1], arba trečiųjų šalių valdžios institucijų, įskaitant jų diplomatines atstovybes ir ambasadas, atstovų, kurie turi būti išvardyti šiame priede pagal Darbo tvarkos taisyklių I priedo 8 straipsnį, informacijos.

[1] 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl privalomo skaidrumo registro (OL L 207, 2021 6 11, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

NUOMONĘ TEIKIANČIO KOMITETO PROCEDŪRA

Pavadinimas	Reglamentų (ES) 2024/1689 ir (ES) 2018/1139 dalinis keitimas dėl suderintų dirbtinio intelekto taisyklių įgyvendinimo supaprastinimo (Bendrasis skaitmeninės srities dokumentų rinkinys dėl dirbtinio intelekto)
Nuorodos	COM(2025)0836 – C10-0304/2025 – 2025/0359(COD)
Atsakingi komitetai Paskelbimo plenariniame posėdyje data	IMCO LIBE 19.1.2026 19.1.2026
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	CULT 19.1.2026
Nuomonės referentas (-ė) Paskyrimo data	Emma Rafowicz 20.1.2026
59 straipsnis. Bendra komitetų procedūra Paskelbimo plenariniame posėdyje data	19.1.2026
Svarstymas komitete	9.2.2026
Priėmimo data	5.3.2026
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 18 –: 0 0: 3

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS
NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

18	+
NI	Nikolaos Anadiotis
PPE	Maravillas Abadía Jover, Niels Geuking, Eleonora Meleti, Matej Tonin, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver
Renew	Laurence Farreng, Hristo Petrov, Brigitte van den Berg
S&D	Maria Guzenina, Nikos Papandreou, Emma Rafowicz, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek
The Left	Carolina Morace
Verts/ALE	Diana Riba i Giner, Nela Riehl

0	-

3	0
ECR	Ivaylo Valchev
ESN	Irmhild Boßdorf
PfE	Catherine Griset

Sutartiniai ženklai:
+ : už
- : prieš
0 : susilaikė